

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 41385

Kl. 8 k, 1/01

Tomaszowskie Zakłady Włókien Sztucznych *)

Tomaszów Mazowiecki, Polska

Klejotka do jedwabiu krepowego

Patent trwa od dnia 5 października 1957 r.

Wynalazek dotyczy klejonki syntetycznej do jedwabiu krepowego.

Jedwab przeznaczony do wyrobu tkanin krepowych ze względu na nadawanie mu wysokiego skrętu wymaga stosowania specjalnego rodzaju roztworu klejącego, któryby z jednej strony zabezpieczał przędzę w czasie jej skręcania przed pękaniem elementarnych włókienek, a tym samym przed powstawaniem przędzy włochatej, z drugiej zaś strony klejonka winna być łatwo i całkowicie spieralna z tkanin przed ich farbowaniem.

Do podklejania jedwabiu krepowego stosuje się klejonki w postaci emulsji, w skład których wchodzi produkty pochodzenia naturalnego, jak również produkty syntetyczne.

Zadaniem poszczególnych składników klejonki jest lekkie sklejenie elementarnych włókienek w jedną nitkę, nadanie tej nitce odpowied-

nego, miękkiego dotyku i właściwego poślizgu, utrzymanie odpowiedniej wilgotności przędzy, jak również zabezpieczenie klejonki przed procesami rozkładu i gnicia.

Jedwab krepowy przygotowywany jest o dwóch rodzajach skrętu, a mianowicie S i Z. Dla rozróżnienia rodzaju skrętu, dodaje się do klejonki odpowiedniego barwnika.

Klejonki, zawierające w swym składzie olej roślinny, np. lniany, nie są trwałe, a przy tym ze względu na łatwe utlenianie oleju mogą powodować znaczne lokalne obniżenie charakterystyki fizyko-mechanicznej włókna i powstawanie następnie dziur w tkaninach.

Inny rodzaj klejonki zawierający zemulgowany olej mineralny lub roztwór mydła powoduje wytwarzanie się w rylnkach z roztworem klejącym charakterystycznych kożuchów, które w znacznym stopniu utrudniają przeprowadzenie procesu technologicznego przy jednoczesnym wysalaniu barwnika z roztworu.

Klejonka z klejem kostnym lub skórnym, skutkiem procesów biologicznych, łatwo się

*) Właściciel patentu oświadczył, że współtwórcami wynalazku są inż. mgr Stanisław Wydrzycki, mgr Bruno Badowski, Stanisław Barański i Tadeusz Kochański.

psuje i powoduje znaczne pogorszenie charakterystyki mechanicznej włókna.

Klejonka do jedwabiu krepowego według wynalazku stanowi nie emulsję, a wodny roztwór karboksymetylocelulozy, sulfonowego wosku syntetycznego o liczbie kwasowej 75 oraz emulgatora stałego, odpowiednika Emulforu O. Ten ostatni jest produktem kondensacji wyższych alkoholi lub kwasów tłuszczowych z tlenkiem etylenu. Produkt kondensacji zawiera kilka-naście cząsteczek tlenu etylenu. Ma on szczególne właściwości rozjaśniania roztworu klejącego i jego stabilizacji.

Klejonka według wynalazku stanowi dzięki odpowiedniemu doborowi składników roztwór całkowicie przezroczysty, trwały, w którym barwnik nie ulega rozkładowi lub wysoleniu. Jest ona tania, łatwa do przyrządzenia, nadaje dobre właściwości przędzy krepowej, a co najważniejsze przy jej stosowaniu nie obserwuje się, jak przy innych klejonkach, tworzenia się mikro-flory i fauny. Dzięki znacznej trwałości i czystości roztworów klepotliwe i kosztowne czyszczenie urządzeń klejących na maszynach skręcalniczych odbywa się raz na trzy miesiące, gdy przy stosowaniu innych klejonek, jak np. soapstockowej lub klejowej — raz na dwa tygodnie.

Przykład I. Na 1 l wody roztwór klejący zawiera:

Karboksymetylocelulozy	1,4 — 1,5 g
Sulfonowanego wosku syntetycznego LS75	1,0 g
Emulgatora stałego odpowiednika Emulforu O (Olbrotol 18 lub Oleol 18)	0,5 g

Przykład II. Na 1 l wody roztwór klejący zawiera:

Karboksymetylocelulozy	1,5 g
Sulfonowanego wosku syntetycznego LS75 (IV) (mieszanina wosku i emulgatora stałego, jak wyżej)	1 — 1,2 g

Zastrzeżenie patentowe

Klejonka syntetyczna do jedwabiu krepowego, zawierająca wodny roztwór karboksymetylocelulozy, znamienna tym, że jako środek emulgujący zawiera sulfonowany wosk syntetyczny i produkty kondensacji wyższych alkoholi lub kwasów tłuszczowych z tlenkiem etylenu.

Tomaszowskie Zakłady
Włókien Sztucznych

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych